

Nr: 36/G/2010r.

Od redaktorki

Drodzy Czytelnicy Biuletynu!
Witam serdecznie w Nowym 2011 Roku. Mam nadzieję, że dla wszystkich miłośników astronomii rozpoczął się on szampańsko i pomyślnie. Również w siedzibie Stowarzyszenia w Sopotni Wielkiej hucznie oraz w iście kosmicznym stylu powitaliśmy rok Jana Heweliusza. Bogato ilustrowane sprawozdanie z tego wydarzenia znajdziecie na stronie www.polaris.org.pl stanowiącej jak zwykle rozwinięcie naszego Biuletynu, natomiast o bohaterze obecnego roku przeczytacie w artykule obok. Polecam również niepowtarzalną ofertę 3 zróżnicowanych kalendarzy przygotowanych przez Stowarzyszenie. Ich uzupełnieniem będzie wyjątkowo rozbudowane kalendarium działań obserwacyjnych na I kwartał 2011 roku zamieszczone na 2 stronie naszego pisma.

Julia Nawalkowska

Vouchery a astroturystyka

Końcem 2010 roku do wydziału turystyki Urzędu Gminy Jeleśnia, zgłoszony został wniosek o zarejestrowanie ośrodka astroturystycznego w budynku nr

174 w Sopotni Wielkiej. Nie zmienia to wiele w naszej działalności, gdyż jest to zabieg czysto urzędowy, ale m.in. w zamian za reklamę urząd wymaga prowadzenia stałej księgi meldunkowej, w której wpisywane będą osoby korzystające z noclegu odpłatnie jak i w ramach tzw. voucherów. Ilość bezpłatnych noclegów w ośrodku w 2011 roku nie ulega zmianie:

1 szt. dla aktualnych członków POLARIS-OPP, **2 szt.** dla aktualnych członków będących jednocześnie koordynatorami działów tematycznych, **3 szt.** dla aktualnych członków koordynatorów, pełniących dodatkowo funkcje w Zarządzie lub Komisji Inspekcyjnej.

WKRÓTCE

Katalog ofert POLARIS-OPP 2011!

Sopotnia Wielka, 28-30 stycznia 2011r.

„Spotkamy się tak jak 10 lat temu podczas ASTROFERII 2001”

2011 – rokiem Jana Heweliusza

17 grudnia 2010 roku Sejm RP przyjął uchwałę o ustanowieniu roku 2011, rokiem Jana Heweliusza. Ten wielki uczyony XVII wieku ma być obok Marii Skłodowskiej-Curie oraz Czesława Miłosza, swistego rodzaju wizytówką polskiej prezydencji w Unii Europejskiej przypadającej właśnie na 2011 rok. Dokładnie 28 stycznia będziemy obchodzić jego 400 urodziny, a mało kto wie, że oprócz odkrycia 4 komet, zapoczątkowania podwalin selektografii oraz posiadania największego obserwatorium astronomicznego w tych czasach na świecie, wynalazł również peryskop oraz znany był także z browarnictwa. Ślady jego działalności widzimy praktycznie każdej nocy, bo po dziś dzień używa się 7 z 11 nazw gwiazdozbiorów opublikowanych przez

Heweliusza w dziele *Firmamentum* z 1690 roku. Władze Gdańska – rodzinnego miasta polskiego astronoma, zapowiadają liczne wydarzenia i atrakcje. Aby nie skończyło się wyłącznie na tym, warto „zakasać rękawy” i również przyłączyć się do obchodów np. za pośrednictwem astro-eventów POLARIS-OPP.

Więści z ciemnej branży

Przetarg na wymianę opraw oświetleniowych pod obszar ciemnego nieba w Sopotni Wielkiej utknął chwilowo w gąszczu przepisów. Termin rozpatrzenia został przedłużony do 16 lutego 2011 roku, gdyż wykonawcy w wielu przypadkach przedłożyli propozycje opraw nie spełniających zasady ULOR=0% lub brakowało w złożonych ofertach dokumentów stwierdzających ten wymóg. Do czasu przesłania uzupełnień, musimy się niestety uzbroić w cierpliwość.

Sopotnia Wielka, grudzień 2010 ©

UWAGA ZATRUDNIENI!

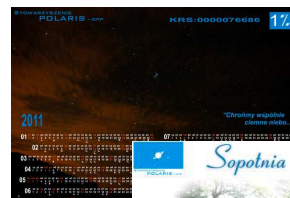
W 2010 roku aż 17 osób było zatrudnionych przez Stowarzyszenie POLARIS-OPP w ramach takich wydarzeń jak Pikniki z Astronomią, WGW czy też eventy wyjazdowe „Jak ukraść księżyc”. Zarówno do tych osób, jak i wszystkich innych rozliczających się z urzędem skarbowym za 2010 rok, apelujemy gorąco o wsparcie swoim 1% z podatku dochodowego naszej akcji „1% na astronomię”. W tym roku jest to bardzo ważne, gdyż jesteśmy na etapie wdrażania programu Ciemne Niebo na terenie Sopotni Wielkiej. Nasze Stowarzyszenie udziela w tym zakresie wkładu własnego do projektu wymiany opraw oświetleniowych, a środki zgodnie z uchwałą Walnego Zebrania z 2008 roku mają pochodzić właśnie z Astroprocentu. Prosimy więc, aby nie zapomnieć wpisać w swój PIT nr KRS...

www.astroprocent.pl

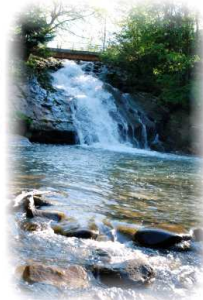
000076686

Kalendarze 2011

Sopotnia Wielka

2011

W druku ukazały się nowe kalendarze POLARIS-OPP na 2011 rok. W tym roku można wybrać pomiędzy trzema wersjami:

- astronomiczną, zawierającą kilkanaście ciekawszych zdjęć wykonanych podczas sesji przez członków POLARIS-OPP, (wersja 12 kartkowa),
- krajobrazową, składającą się z wyjątkowo okazałych ujęć okolic Sopotni Wielkiej, (wersja A3 - 12 kartkowa)
- oraz wersję plakatową – mieszaną, gdzie jedno zdjęcie stanowi za tło kalendarza, a cały arkusz ma 70x48cm.

W każdej wersji kalendarza zaznaczone zostały ciekawsze wydarzenia astronomiczne w 2011 roku oraz inne terminy przydatne pod względem działalności naszej organizacji. Koszt każdej z tych wersji to odpowiednio 65zł., 70zł., oraz 25zł. Zachęcamy do zamówienia.

Wbrew ostatnim wydarzeniom z początków stycznia 2011, na zdjęciu obok nie widzimy częściowego zaćmienia Słońca, ale **sierp planety Wenus**, będącej ozdobą dziennego nieba IV kwartału 2010. To zdjęcie uznaliśmy w tym okresie za najciekawsze, gdyż nie łatwo wyszukać, a co dopiero utrwalić taki obiekt na dziennym niebie. Udało się to trzem fotografującym obserwatorom w składzie: Krzysztof Dwornik (ze zdalną pomocą Michała Gorausa), Tomasz Wierchow-ski i Piotr Nawalkowski (autor zdjęcia). Ujęcie zostało wykonane w trakcie listopadowego zjazdu jesienno-wiosennego w Sopotni Wielkiej ok. godz. 12:30. Któż przypuszczał, że 4 stycznia nowego roku taki sam sierp, ale Słońca będziemy obserwować w ramach ponad 80% zaćmienia! W przeciwieństwie do niego, obrazek planety Wenus nie zasypał wszystkich portali informacyjnych czy mediów za pośrednictwem platformy „kontakt z widzami” i to chyba jest w tym wszystkim najpiękniejsze. W pierwszym kwartale 2011 roku drugą planetę od Słońca możemy podziwiać już jako Gwiazdę Poranną, niestety jej średnica katowa jak i jasność szybko się zmniejsza.

Posiadasz ciekawe zdjęcia związane z działalnością POLARIS-OPP? Przyślij do nas: dzialliteracki@gmail.com lub polaris@op.pl

Duety i trójki

Pierwszy kwartał nowego roku zapowiada się bardzo ciekawie pod względem obserwacyjnym. Nie licząc wspomnianego już wcześniej zaćmienia Słońca, styczeń 2011 uraczy nas ciekawym trójką na niebie, bowiem Księżyc, Saturn i Spika ułożą się w odległości 8° od siebie 25 dnia tego miesiąca. „Gwiazdziste ferie 2011”,

na które serdecznie zapraszamy do Sopotni Wielkiej, uraczy nas porannym zbliżeniem ciekawej pary... jasna Wenus i pomarańczowy Antares w towarzystwie niewielkiego w kwadrze Księżyc. Hitem może jednak być widok z 1 marca – niewiele przed wschodem Słońca wąski sierp Księżyc wyłoni się spod horyzontu w parze z Wenus, zaledwie w odległości 1° sfery niebieskiej od siebie! To warto zoba-

czyć. 15 dni później też interesujący duet – Merkury i Jowisz niewiele więcej, bo 2° od siebie, ale tuż po zachodzie Słońca. Na koniec nie zapomnijmy przestawić zegarków do przodu – 28 marca będzie już odmierzany w czasie letnim.

Zycząc jak najwięcej pogodnych nocy, zachęcamy do wspólnych sesji i raportowania wydarzeń na nowoutworzonym systemie e-CSO.

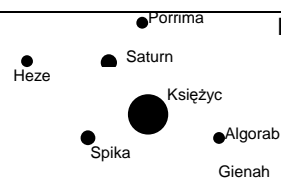
Kalendarz proponowanych działań obserwacyjnych na I kwartał 2011 oraz harmonogram prac Stowarzyszenia POLARIS – OPP: [więcej na www.polaris.org.pl](http://www.polaris.org.pl)

Data	Opis wydarzenia
04.01.2011	częściowe zaćmienie Słońca w godz. 8:14 – 11:04, faza maksymalna ok. 82% o godz. 9:36 (vide: polaris.org.pl)
04.01.2011	maksimum roju meteorów Kwadrantydy (QUA) – ZHR=120 Księżyc w nowiu (godz. 10:03).
08.01.2011	Wenus w maksymalnej elongacji zachodniej – 47°
09.01.2011	Merkury w maksymalnej elongacji zachodniej – 23°
10.01.2011	Księżyc mija Jowisza w odległości 6° o godz. 10.
12.01.2011	Księżyc w pierwszej kwadrze (godz. 12:31)
18.01.2011	zakrycie gwiazdy eta Gem (3,5 mag.) przez Księżyc (ok. godz. 02).
19.01.2011	Księżyc w pełni (godz. 21:21)
25.01.2011	Księżyc, Saturn i Spika w trójkącie równobocznym po 8° ok. godz. 2:00.
26.01.2011	Księżyc w ostatniej kwadrze (godz. 12:57)
28-30.03.2011	GWIAZDZISTE FERIE 2011 – zjazd Stowarzyszenia POLARIS-OPP w Sopotni Wielkiej (vide: polaris.org.pl)
29.01.2011	nad ranem Księżyc w bliskim sąsiedztwie Wenus (10°) oraz Antaresa (3°).
03.02.2011	Księżyc w nowiu (godz. 3:31)
07.02.2011	wąski sierp Księżyc w sąsiedztwie planety Jowisz (7°) ok. godz. 17:30.
11.02.2011	Księżyc w pierwszej kwadrze (godz. 8:18)
18.02.2011	Księżyc w pełni (godz. 9:36).
21.02.2011	wieczorem Księżyc w odległości 8° od Saturna.
25.02.2011	Księżyc w trzeciej kwadrze (godz. 0:26).
01.03.2011	wąski sierp Księżyc w bardzo bliskim sąsiedztwie Wenus (1°) o godz. 5:40 rano.
06.03.2011	bardzo wąski sierp Księżyc w bliskim sąsiedztwie Jowisza (6°) ok. godz. 18:00.
13.03.2011	zakrycie gwiazdy eta Gem (3,5 mag.) przez Księżyc (ok. godz. 22).
15.03.2011	30 minut po zachodzie Słońca, Jowisz w odległości 2° od Merkurego.
19.03.2011	Księżyc w pełni (godz. 19:10).
20.03.2011	wieczorem Księżyc w towarzystwie Saturna i Spiki (vide: Rys. 1) >>>
21.03.2011	Początek astronomicznej wiosny (godz. 0:20).
23.03.2011	Merkury w maksymalnej elongacji wschodniej (18°).
26.03.2011	Księżyc w ostatniej kwadrze (godz. 13:07).
27.03.2011	zmiana czasu z zimowego na letni – przesunięcie wskazówek zegarów o 1h. do przodu.
31.03.2011	wąski sierp Księżyc w bliskim sąsiedztwie Wenus (3°) o godz. 5:40 rano.

GWIAZDZISTE 2011 FERIE

W programie:

- obserwacje nieba (zob. kalend.),
- przegląd zdjęć z 2001 roku,
- „astro-giełda dekady - v. 2011”,
- słuchowisko radiowe na 102.2,
- przypomnienie konkursu WWR,
- pokaz multimedialny sesji nr 428,
- USS Pegaz na start (ze śniegiem),
- astrofotografia z Nikonem D80,
- specjalna wycieczka krajoobrazowa: wyjazd pod Piłsko kolejką krzeselkową BABA w Korbielowie!

Rys. 1.

„Biuletyn Stowarzyszenia POLARIS – OPP” (kwartalnik)

Wydawca: Stowarzyszenie POLARIS - OPP, Sopotnia Wielka 174, 34-340 Jeleśnia. tel./fax. 33 863-46-93 / 32 749-28-19

e-mail: polaris@op.pl; www.ciemnieniebo.pl; www.astroprocent.pl; www.polaris.org.pl

KRS 0000076686, REGON: 072748515; NIP: 553-22-26-730.

Koordynatorki działu literacko-redakcyjnego – Julia Nawalkowska, Anna Rębacz, e-mail: dzialliteracki@gmail.com

Nakład – 50 szt. Wydanie bezpłatne. © Copyright by POLARIS-OPP.